

JESENÍČEK

Březen

měsíc čtenářů

Číslo 15/2016-2017
Ročník 42

EXKURZE V TM JESENICE

Až do začátku roku 1969 sahá historie firmy TM Jesenice, kam se v pátek **10. března** vypravila na exkurzi chlapecká část deváté třídy s paní učitelkou Valešovou. Jako průvodce se nás ujal pan Vopat. Provázel nás halami a ukazoval nám strojové vybavení, například soustruhy, brusky, frézky a další, vše se zaměřením na výrobu kvalitních pásových pil a dopravníků. Navštívili jsme rovněž lakovnu. Výrobky z TM Jesenice se vyvázejí do celé Evropy, dokonce i do Brazílie. Exkurze byla velmi zajímavá a poučná a také zaměstnanci byli velmi příjemní.

Napsal Michal Bešík

V GEOSVĚTĚ PRAHA

Geosvět Praha není pro jesenické žáky neznámým pojmem, protože zájezdy do tohoto království minerálů pořádá naše škola každoročně. V pondělí **13. března 2017** sem zamířila i naše devátá třída s paní učitelkou Valešovou a paní učitelkou Knappovou.

V budově Geosvěta se nás ujala milá paní průvodkyně. Ochetně nám prozradila, na co vše se můžeme těšit při prohlídce galerie, a hned nám rozdala pracovní listy. Měli jsme si zapamatovat nerost, který se nám nejvíce zalíbí, abychom si pak o něm něco zajímavého pověděli.

Natěšení jsme vstoupili do paleontologické části, kde byly vystaveny fosílie různých živočichů a rostlin. Zmíním zde kupříkladu zkameněliny trilobitů, které se v naší republice hojně vyskytují. V další části, mineralogické, nás upoutal pozoruhodný sádrovec dovezený až z Kazachstánu. Naši pozornosti neunikla ani vitrina s českými acháty nebo meteorit nalezený ve Švédsku. Minerály a nerosty jsou zde shromážděny z mnoha zemí světa.

Další porce exponátů na nás čekala v druhé části galerie, do níž jsme sestoupili po schodišti. Také tady si milovníci paleontologie přišli na své. Mohli si prohlédnout zkamenělinu stromu starého 300 milionů let a řadu dalších pozoruhodností.

Po exkurzi každý uvítal rozchod a možnost návštěvy nákupního centra Palladium. Bylo to příjemné uvolnění před odchodem na Masarykovo nádraží a cestou domů. Výlet se nám moc líbil a paním učitelkám za něj děkujeme.

Napsala Dominika Laubrová

PRÁCE S PLASTEM

Za svůj vznik vděčí PLASTY pokroku MAKROMOLEKULÁRNÍ CHEMIE ve 30. letech 20. století.

Jejich podstatou jsou obecně POLYMERY = Látky charakteristické dlouhými řetězci obřích molekul → MAKROMOLEKUL.

ZÁKLADNÍ ROZDĚLENÍ PLASTŮ

PLASTY

TERMOPLASTY

Působením tepla měknou.

REAKTOPLASTY (TERMOSETY)

Působením tepla se vytvrzují.

ZÁKLADNÍ SUROVINY PRO VÝROBU PASTŮ:

- ☞ Uhlí
- ☞ Ropa
- ☞ Zemní plyn

RECYKLACE PLASTŮ

= **Proces zpracování zbytkových nebo odpadních plastů na nové materiály.**

- Recyklací se šetří přírodní zdroje → Úspora primárních surovin.
- Snižuje zatížení životního prostředí.

PROCES RECYKLACE PLASTŮ

1. Sběr plastového odpadu.
2. Třídění plastů na třídící lince podle chemického složení a barvy.
3. Lisování vytríděných plastů do balíků a odvoz na recyklační linky.
4. Drcení a mletí plastů na malé kousky ve speciálních drtičích.
5. Dekontaminace plastové drtě pomocí horkého praní a sušení.
6. Regranulace vyčištěné drtě tavením a vtláčováním do kovových forem.
7. Výroba nových produktů.

Žluté kontejnery.
Hlavní část plastového odpadu tvoří PET láhve, PE fólie a lahvičky, pěnový polystyren.
Zbytek nevyužitelných plastů je mnohdy semlet a uplatněn např. ve stavebnictví (protihlukové stěny) nebo jako alternativní palivo (cementárny).
Odstranění nečistot → Zbytky papíru, lepidel, barviv, potravin, ...
Vzniká čistý recyklát → Granule.
Textilní vlákna, obalové materiály, nádoby, podlahové krytiny, izolace, ...

SILOVÝ TROJBOJ

SILOVÝM TROJBOJEM pokračovala celoroční SOUTĚŽ O NEJAKTIVNĚJŠÍHO SPORTOVCE (NS). Seznam 35 sportovců a jejich výkony uvádějí následující tabulky.

Středa 15. 3. 2017	TROJSKOK	BODY	HOD MÍČEM	BODY	SED - LEH	BODY	BODY CELKEM	BODY NS
JMÉNO								

2007 + mladší									
1.	Jan Kadlec	470	23,5	580	29	21	21	73,5	4
2.	Lukáš Kougl	490	24,5	590	29,5	19	19	73	3
3.	Vítek Prchal	420	21	460	23	23	23	67	2
4.	Vlastimil Sojka	480	24	480	24	16	16	64	1
5.	Matyas Naxera	390	19,5	310	15,5	0	0	35	1

1.	Tereza Procházková	470	23,5	420	21	25	25	69,5	4
2.	Anna Herčíková	440	22	520	26	20	20	68	3
3.	Michaela Narovcová	400	20	480	24	21	21	65	2
4.	Kateřina Trpáková	450	22,5	390	19,5	20	20	62	1
5.	Eliška Pavlisová	410	20,5	440	22	18	18	60,5	1
5.	Emílie Casasová	400	20	390	19,5	21	21	60,5	1
7.	Adéla Čóková	400	20	420	21	19	19	60	1
8.	Tereza Dragounová	360	18	340	17	18	18	53	1

2006 – 2005									
1.	Matěj Herčík	585	32	595	29	30	30	91	4
2.	Daniel Kinský	550	25	480	18	24	24	67	3
3.	Roman Bešík	500	15	450	15	28	28	58	2
4.	Petr Pošta	510	17	375	8	25	25	50	1
5.	Zbyněk Hudček	490	13	388	9	27	27	49	1
6.	Matěj Mour	465	8	402	10	24	24	42	1
7.	Lukáš Pavelek	360	0	368	8	23	23	31	1

1.	Klára Prasková	550	25	450	15	30	30	70	3
2.	Barbora Koudelová	430	1	435	14	15	15	30	2

2004 – 2003									
1.	Domimik Lekeš	650	45	740	44	28	28	117	4
2.	Jaroslav Lazar	575	30	540	24	25	25	79	3
3.	Tomáš Spurný	580	31	490	15	23	23	69	2

1.	Veronika Doležalová	595	34	610	31	27	27	92	4
2.	Martina Laubrová	465	8	416	12	30	30	50	3
3.	Markéta Laubrová	420	0	345	4	32	32	36	2

2002 + starší									
1.	Jakub Rampas	770	69	790	49	33	33	151	4
2.	Martin Pokorný	765	68	630	33	30	30	131	3
3.	Tomáš Horvát	685	52	705	41	34	34	127	2
4.	Tomáš Nistor	640	43	620	32	25	25	100	1
5.	Pavel Sunkovský	630	41	630	33	25	25	99	1
6.	Daniel Braun	670	49	545	25	23	23	97	1
7.	Jan Drábek	520	19	400	10	25	25	54	1

Pomocníci: Jan Blaho, Dominik Lekeš, Tomáš Nistor, Roman Bešík, Daniel Kinský.

Rozhodčí: Jana Doležalová, Vlastimila Knappová, Pavel Knapp.

NĚCO PRO ZASMÁNÍ

Stěžuje si Karel kamarádovi: „Koupil jsem si nový notebook a nechal ho ležet na podlaze vedle postele. Ráno si ho všimla babička, která si myslela, že je to váha. A výsledek? Babička váží 15 000 Kč.“

Přijde malý Jaroušek do restaurace, posadí se ke stolu, a když se dostaví servírka, objedná si dvě deci vína.
 „Kolik je ti let, chlapče?“ zajímá se servírka.
 „Osm.“
 „A to by ti nestačil džus?“
 „Stačil, ale chybějí mi dvě koruny.“

! Obrovský požár, na místě zasahují hasičské sbory ze širokého okolí. Vražedný žár nedovoluje hasičům dostat se k plamenům tak, aby mohli účinně použít stříkačky. Náhle mezi nimi projede historické hasičské auto s dobrovolnými hasiči, ti vyskáčou, postříkají se vodou a začnou hasit.

© O týden později jsou vyznamenáni za hrdinství a při předávání peněžní odměny se starosta ptá, co s penězi udělají.

Hasiči se usmějí a praví: „Ze všeho nejdříve si necháme opravit brzdy.“

SERIÁL: OSVĚTIM - KONEČNÁ STANICE

Díl 11.

Osvobození tábora

Poslední hlavní součástí osvětimského komplexu byla **Osvětim III. – Monovice** (*Auschwitz III. – Buna*).

Jednalo se o komplex pracovních táborů, ve kterých nacisté využívali otrocké práce vězňů pro německé průmyslové, stavební a zemědělské podniky (např. *IG Farben*). Celkem ho tvořilo asi 60 budov, v nichž bylo uvězněno v průměru kolem 30 000 osob. Pobočka začala fungovat **30. října 1942** a zaměřovala se hlavně na výrobu syntetického kaučuku (z uhlí) a benzínu (německý termín pro syntetický kaučuk = *Buna* – odtud jiný název tábora). Podmínky pro vězně tu byly stejně špatné jako v Osvětimi I. a II. Jedinou „výhodou“ byla skutečnost, že přeplněné ubikace měly, na rozdíl od obou táborů, okna a v zimě byly částečně vytápěny.

Přesto tu zemřelo minimálně 10 000 lidí.

V lednu 1945 byla většina vězňů přemístěna do koncentračních táborů v Buchenwaldu a Mauthausenu. Na konci války pak byla Osvětim III. bombardována Rudou armádou a prakticky srovnána se zemí, proto tu dnes už žádné objekty nenajdeme a tato část osvětimského komplexu není součástí prohlídkových tras.

Soustava osvětimských táborů byla v provozu od června 1940 do ledna 1945.

Když se v roce 1944 začala k Osvětimi přibližovat Rudá armáda, byla většina vězňů deportována do jiných koncentračních táborů a nacisté začali zahlazovat stopy svých zločinů.

Posledního generálního sčítání vězňů, tzv. *generálního apelu*, se 17. ledna 1945 zúčastnilo asi 67 000 osob. Hned následující den – tedy 18. ledna – začala evakuace asi 58 000 lidí (tzv. *pochody smrti*). V táboře zůstali pouze nemocní a děti. Esesáci zapálili sklady a ničili dokumentaci.

26. ledna pak Němci vyhodili do povětří plynové komory a krematoria v Březince.

26. ledna pak Němci vyhodili do povětří plynové komory a krematoria v Březince.

Osvětim byla osvobozena dne 27. ledna 1945 kolem třetí hodiny odpoledne 1. ukrajinským frontem Rudé armády.

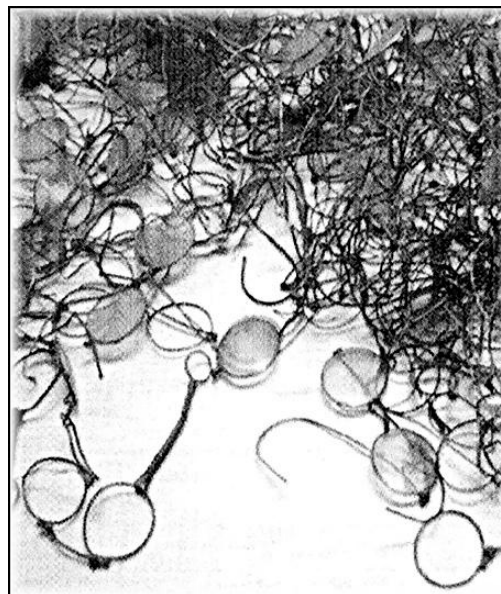
V tábore se v té době nacházelo asi 7 650 zubožených vězňů. Ve skladech Rusové našli více než jeden milion kusů oblečení, asi 7 tun vlasů zabalených do pytlů, tisíce párů obuvi, kartáčů, brýlí, protéz, kufrů se jmény apod.

27. leden se dnes slaví jako Den památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti.

Většina vězňů však nebyla za své utrpení nikdy odškodněna, spíš byla terčem dalších predsudků a pronásledování.

Přes řadu očitých svědectví a dokumentů se dnes najdou lidé, kteří tvrdí, že koncentrační tábory a plynové komory neexistovaly. Podle tzv. popíračů holocaustu se jedná o výmysl Židů, kteří tak chtějí vyvolat soucit a využít ho na cestě ke světovládě. Jedná se samozřejmě o lež. Existenci koncentračních táborů a plyno-vých komor dokládají mimo jiné i slova člověka, který v Osvětimi sloužil – esesáka Oskara Gröninga:

„Byl bych rád, kdybyste mi věřili. Já plynové komory viděl. Já viděl krematoria. Já viděl otevřené ohně. Viděl jsem rampu, kde probíhaly selekce. Chtěl bych, abyste uvěřili tomu, že se ta zvěrstva skutečně stala, protože já tam byl.“

EXKURZE 6. TŘÍDY DO IC LČR KŘIVOKLÁT

Exkurze šesté třídy do Informačního centra LČR Křivoklát se konala ve čtvrtek 16. 3. 2017. Cestovali jsme vlakem s paní učitelkou Knappovou a paní učitelkou Konířovou.

Když jsme přijeli do Křivoklátu, vedly naše kroky nejprve na vyhlídku. Teprve potom začala přednáška o ptácích. Důležité poznatky jsme si zapisovali a také si prohlédli výstavu zvířat. Dalším bodem programu byl přesun na pozorovatelnu ptáků u pana Pechy a následná procházka po naučné stezce Brdatka. Jde se po krásných pěšinách mezi smíšenými lesy se statnými stromy. Některé rostliny a živočichy jsme si vyfotili.

Krátkou zastávku jsme udělali u altánku a posilili se svačinou. Od kapličky na kopci jsme potom seběhli dolů, kde byla zem rozrytá od divokých prasat. Nás však zaujalo nedaleké hřiště, protože nám umožnilo zajímavě prožít hodinovou přestávku.

Jakmile jsme se nabažili pohybu uprostřed přírody, zamířili jsme k hradu Křivoklátu a zašli do přilehlé restaurace. Skoro každý si koupil něco k jídlu a pití. Pak už byl nejvyšší čas odebrat se na nádraží, kde už čekal vlak do Rakovníka. Odtud pak cesta pokračovala přímo do Jesenice. Exkurze se nám líbila a něco jsme se i naučili.

Napsala Martina Laubrová

ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ JESENÍČKU

ŘEŠENÍ HÁDANEK Z ČÍSLA 14/2016-2017:

1.- OSMISMĚRKA

... propichuje vlhkou zem ...

2.- SILUETY

Modelu odpovídá silueta **D**.

1) PÁTRÁNÍ V NEMOCI

Inspektor Perner onemocněl, dostal infekční žloutenku. Při této nemoci je nutno ležet v naprostém klidu. Inspektor nemohl chodit ven z domu – a natož pracovat – celý měsíc. Zpočátku hodně spal a četl. Ale i jeho oblíbený Shakespeare ho unavoval, a tak chvílemi jen ležel a poslouchal zvuky ozývající se v domě. Nad ním bydlela slečna Farmová; nikdy ji neviděl, avšak teď slyšával její lehké kroky, chodila jemně a tiše.

Odcházela z domu vždy ve tři čtvrtě na devět večer a vracela se až kolem šesté ráno. Inspektor si představoval, že asi pracuje jako sestra na pohotovosti. Slyšel také, že každý den večer v šest hodin a snídá v sedm ráno; pouštěla si přitom jazz, což se po tichém domě dost rozléhalo.

O víkendech se ozývaly v jejím bytě kroky někoho většího; byly těžší a zdálo se, že i delší. Asi měla přítele. Poslední týden inspektorovy nemoci – ve středu – k ní zase někdo přišel, ale byl to dupot, jako by někdo chodil v lyžácích. Kroky byly těžké, ale inspektorovi se zdálo, že jsou kratší, než mívával její víkendový přítel. Od té doby inspektor slečnu Farmovou neslyšel. V sobotu už nervózně zavolal své kolegy. Policie otevřela dveře a zjistila, že slečna Farmová byla zardoušena.

Druhý den informoval inspektora policista Barnes, že slečna Farmová byla „tajuplná“ žena. Nevypátrali zdroj jejích příjmů, ale každý měsíc dostávala na konto tři tisíce dolarů. Peníze byly ukládány do banky v hotovosti, a tak nikdo nezjistil, kdo je tam dával. Zato našli jejího přítele, technika v místní televizi, Cala Philipse. Ten však byl poslední týden na služební cestě a po návratu se smutnou zprávou dozvěděl od policie, dříve než – jak tvrdil – stačil zajít za slečnou Farmovou.

Inspektor nastoupil do práce a hned začal s vyšetřováním. Navštívil Cala Philipse. Otevřela mu jeho matka, silná žena středně vysoké postavy, vážící aspoň sto kilo. Zavedla inspektora do jídelny, kde Cal právě obědval. Po chvíli hovoru Perner zjistil, že Cal byl opravdu zamilovaný a chtěl si slečnu Farmovou už brzy vzít. Ta si sice vydělávala v nočním podniku, ale už mu slíbila, že s tím přestane, a oba chtěli na její minulost zapomenout.

Po krátkém hovoru byla inspektorovi situace jasná a znal pravděpodobného vraha.

Kdo nejspíš byl vrahem?

Čerpáno z knihy *Kriminální případy pro detektivy začátečníky* od autorské dvojice Luděk Brožek a Jan Drahorád.

2) LIDÉ NA CHODNÍKU

© © Dva lidé počítali všechny osoby, které v průběhu jedné hodiny přešli kolem nich po chodníku. Jeden stál ve dveřích domu a druhý se procházel sem a tam. Který z nich napočítal více lidí, jestliže sebe vzájemně nepočítali?

SOUTĚŽNÍ KUPON JESENÍČKU

JMÉNO

TŘÍDA